C?ocuklar ?c?in Yeme Davran??lar? O?lc?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *C?ocuklar ?c?in Yeme Davran??lar? O?lc?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19440

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar ?çin Yeme Davran??lar? Ölçe?i (Ç?YDO), çocukluk dönemindeki çe?itli Yeme Davran??lar?n?n boyutlar?n? ve örüntülerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu özel giri?, ölçe?in Meltem Kürtüncü ve Nalan Arslan taraf?ndan 2020 y?l?nda gerçekle?tirilen Türkçe adaptasyon ve validasyon çal??mas?n? özetlemektedir. Ölçek, çocuklar?n yeme al??kanl?klar?n?; aile, beceri, olumsuzluk, duygu ve izin gibi be? temel faktör alt?nda incelemektedir. Çal??ma, ölçe?in Türk kültürü ve popülasyonu için yeterli geçerlik ve güvenirlik de?erlerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Çocuklar ?çin Yeme Davran??lar? Ölçe?i, Ç?YDO, Yeme Davran??lar?, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri, Çocuk Sa?l???.

Yazarlar

Meltem Kürtüncü, Nalan Arslan.

Amaç

Bu çal??man?n temel amac?, Çocuklar ?çin Yeme Davran??lar? Ölçe?i'nin (Ç?YDO) Türkçe dilinde geçerli?ini ve güvenirli?ini sa?layarak, Türk çocuklar?n?n yeme davran??lar?n? bilimsel ve standardize edilmi? bir araçla de?erlendirme imkan? sunmakt?r. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n ve psikometrik özelliklerinin Türk popülasyonunda da korunup korunmad???n?n belirlenmesi hedeflenmi?tir.

Ölçek, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, çocuklarda görülen yeme sorunlar?n?n alt?nda yatan ailesel, duygusal ve beceriye dayal? boyutlar? h?zl? ve etkili bir ?ekilde tespit etme olana?? sa?lamaktad?r. Bu sayede erken müdahale stratejilerinin geli?tirilmesine katk?da bulunulmas? amaçlanm??t?r.

Yap?

Çocuklar ?çin Yeme Davran??lar? Ölçe?i, çocuklar?n yeme al??kanl?klar?n? etkileyen çok boyutlu psikososyal faktörleri ölçmektedir. Ölçek, toplam 19 maddeden olu?makta olup, yeme davran??lar?n? be? ana faktör veya alt ölçek üzerinden de?erlendirmektedir: Aile etkile?imi, yeme becerileri, yemeye yönelik olumsuz duygular, duygusal yeme e?ilimi ve ebeveynin izin verici tutumu.

Ölçek, yeme bozukluklar?n?n erken belirtilerini veya risk faktörlerini belirlemede kritik bir rol

ARABPSYCHOLOGY.COM

oynayan bu yap?sal boyutlar? ele alarak, çocukluk ça?? beslenme ve psikoloji alan?ndaki ara?t?rmalara sa?lam bir zemin sunmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in psikometrik özelliklerinin belirlenmesi kapsam?nda, geçerlik analizleri titizlikle yürütülmü?tür. Ölçe?in içerik geçerli?inin sa?lanmas? amac?yla uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve bu süreçte sekiz ki?ilik bir uzman grubu taraf?ndan de?erlendirme yap?lm??t?r.

Uzman görü?leri do?rultusunda, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?ini gösteren Kapsam Geçerlik ?ndeksi (KG?) hesaplanm??t?r. Toplam KG? de?eri **.90** olarak belirlenmi?tir. Bu yüksek de?er, ölçe?in kapsam geçerli?inin bilimsel standartlar aç?s?ndan yeterli ve kabul edilebilir düzeyde oldu?unu teyit etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için Cronbach Alfa katsay?s? ve madde toplam korelasyonlar? hesaplanm??t?r. Madde toplam korelasyonlar?n?n **.41 ile .88** aras?nda oldu?u saptanm??t?r, bu da maddelerin ölçe?in genel yap?s?yla güçlü bir uyum içinde oldu?unu göstermektedir.

Faktör baz?nda bak?ld???nda, alt faktörler için Cronbach Alfa katsay?lar? **.69 ile .80** aras?nda de?i?mektedir. Ölçe?in tamam? için hesaplanan toplam Cronbach Alfa katsay?s? ise **.77** olarak belirlenmi?tir. Bu de?erler, ölçe?in güvenilirli?inin kabul edilebilir s?n?rlarda oldu?unu ve tutarl? ölçümler yapabildi?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Çocuklar ?çin Yeme Davran??lar? Ölçe?i, Türkçe adaptasyon çal??mas?nda orijinal ölçek yap?s?yla uyumlu be? faktörlü bir yap? sergilemi?tir. Ölçek, toplam 19 maddeden olu?maktad?r ve bu maddeler a?a??daki gibi faktörlere ayr?lm??t?r:

Aile: 4 madde
Beceri: 5 madde
Olumsuzluk: 3 madde
Duygu: 3 madde
?zin: 4 madde

Bu faktör yap?s?, çocuklar?n yeme davran??lar?n?n sadece fizyolojik de?il, ayn? zamanda çevresel ve duygusal etkenlerle de yak?ndan ili?kili oldu?unu ortaya koyan çok boyutlu bir de?erlendirme imkan? sunmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Yaz?l? Anket / Öz Bildirim veya Ebeveyn Raporu (Genellikle ebeveynler taraf?ndan doldurulur)

Derecelendirme: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lmaktad?r.

Maddeler: 19 madde

Müdahale Yöntemi: Gözlemsel ve Betimsel Ara?t?rma Arac?

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlama)

Hedef Popülasyon Grubu: Çocuklar ve onlar?n birincil bak?c?lar? (ebeveynler).

Ya? Grubu: Çal??man?n yap?ld??? popülasyonun ya??na göre de?i?kenlik göstermekle birlikte, genellikle çocukluk dönemindeki yeme davran??lar?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

Popülasyon Detaylar?: Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, Dokuz Eylül Üniversitesi Hem?irelik Fakültesi taraf?ndan 2020 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

Test Metodolojisi: ?ç tutarl?l?k analizi (Cronbach Alfa) ve içerik geçerli?i (Kapsam Geçerlik ?ndeksi) yöntemleri kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk Dönemi, Yeme Al??kanl?klar?, Be? Faktörlü Yap?, Likert Ölçe?i, Madde Toplam Korelasyonu, Cronbach Alfa katsay?s?, Hem?irelik Ara?t?rmalar?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Meltem Kürtüncü

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresi: meltemipekkurtuncu@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi Hem?irelik Fakültesi (Çal??man?n yay?nland??? kuruma ait).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Adaptasyon): 2020

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cocuklar-icin-yeme-davranislari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Kürtüncü, M., ve Arslan, N. (2020). Çocuklar ?çin Yeme Davran??lar? Ölçe?i'nin Türkçe geçerlik ve güvenirli?i. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hem?irelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, *13*(4), 267-274.

DOI Ba?lant?s?: https://doi.org/10.46483/deuhfed.669779

Dergipark Ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Çocuklar ?çin Yeme Davran??lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Aile: 4 madde
Beceri: 5 madde
Olumsuzluk: 3 madde
Duygu: 3 madde
?zin: 4 madde
Toplam 19 madde

ARABPSYCHOLOGY.COM